Shenakht Journal of Psychology and Psychiatry
Vol. 12 / No .6 /2026
DOI: 10.22034/12.6.151
Page: 151-171

Challenges in Identity Research in the New Millennium

Amin Rajabi Kandolji[1]*, Sima Modir Khameneh[2]

1. * Corresponding Author Faculty of Humanities, Urmia University, West Azerbaijan, Iran. Email: amin.rajabi.k@gmail.com
2. Associate, Professor, Faculty of Humanities, Urmia University, West Azerbaijan, Iran

Received: 22/01/2025 **Accepted:** 16/02/2026

Abstract

Introduction: Despite the significant increase in interest in the topic of identity in recent decades, this research field, which has been addressed in various disciplines from psychology to sociology, has not yet been comprehensively defined and studied.
Objective: The purpose of this study is to examine the epistemological and methodological challenges researchers face in studying identity in the new millennium and to identify the obstacles and opportunities ahead for identity research.
Method: This study was conducted using an analytical-review method with a retrospective and archival approach. The sources used include credible scientific articles from international databases, analyzed through qualitative content analysis.
Findings: The findings indicate that researchers face a chain of interconnected challenges: definitional ambiguity leads to a lack of standardized measurement tools, which creates methodological dilemmas. Digital technologies and linguistic dynamics each add new layers of complexity. The dynamic nature of identity, theoretical ambiguities, and the impact of social networks and language on identity constitute the primary obstacles.
Conclusion: Understanding the complexities of identity requires interdisciplinary approaches and creative methodologies, including mixed methods research, digital ethnography, narrative analysis, and triangulation.
Keywords: Dynamic Identity, Identity Research, Language and Identity, Methodological Challenges, New Millennium, Online Networks.

Rajabi Kandolji A, Modir Khameneh S. Challenges in Identity Research in the New Millennium. Shenakht Journal of Psychology and Psychiatry 2026; 12 (6) :151-171 DOI: 10.22034/12.6.151
Copyright © 2018 the Author (s). Published by Kurdistan University of Medical Sciences. This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-Non Commercial License 4.0 (CCBY-NC), where it is permissible to download, share, remix, transform, and buildup the work provided it is properly cited. The work cannot be used commercially without permission from the journal.

مجله روانشناسی و روانپزشکی شناخت
سال دوازدهم شماره : ۶ ، ۱۴۰۴
DOI: 10.22034/12.6.151
صفحات: ۱۷۱-۱۵۱

چالش‌های پژوهش در حوزه هویت در هزاره جدید

امین رجبی کندلجی[۱*]، سیما مدیر خامنه[۲]

۱. دانشکده علوم انسانی، دانشگاه ارومیه، آذربایجان غربی، ایران.(مؤلف مسئول). ایمیل: amin.rajabi.k@gmail.com

۲. دانشیار، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه ارومیه، آذربایجان غربی، ایران

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۳/۱۱/۰۳ **تاریخ پذیرش مقاله:** ۱۴۰۴/۱۱/۲۷

چکیده

مقدمه: هویت یکی از مفاهیم بنیادین در علوم انسانی و اجتماعی است که پژوهش درباره آن با چالش‌های معرفت‌شناختی، روش‌شناختی و فناورانه متعددی مواجه شده است.

هدف: پژوهش حاضر با هدف بررسی و تحلیل مهم‌ترین چالش‌های پیش روی پژوهشگران حوزه هویت در هزاره جدید انجام‌شده است.

روش: این مطالعه به روش مروری-تحلیلی و با جستجوی نظام‌مند در پایگاه‌های اسکوپوس، وب آو ساینس، گوگل اسکالر و پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی (بازه ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۵) انجام‌شده است.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان می‌دهد که پژوهشگران با چالش‌های متعددی از جمله دوگانگی ماهیت پویا و پایدار هویت، ابهامات نظری در تعریف، تقاطع عوامل مؤثر، معضلات روش‌شناختی، تأثیر شبکه‌های آنلاین و پیچیدگی رابطه زبان و هویت مواجه هستند.

نتیجه‌گیری: نتایج بر ضرورت استفاده از روش‌های نوآورانه مانند روش‌های ترکیبی، قوم‌نگاری دیجیتال و تحلیل روایت و همچنین همکاری بین‌رشته‌ای برای درک جامع‌تر هویت تأکید دارد.

کلیدواژه‌ها: پژوهش هویت، چالش‌های روش‌شناختی، زبان و هویت، شبکه‌های آنلاین، هزاره جدید، هویت پویا.

تمامی حقوق نشر برای دانشگاه علوم پزشکی کردستان محفوظ است.

مقدمه

هویت[1] ازجمله مفاهیم بنیادینی است که در رشته‌های مختلف علوم انسانی و اجتماعی، از جامعه‌شناسی زبان[2] و روان‌شناسی[3] گرفته تا آموزش زبان انگلیسی[4]، موردتوجه پژوهشگران بسیاری قرارگرفته است. باوجود حجم قابل‌توجه پژوهش‌ها در این حوزه، تعریف و بررسی هویت همچنان به‌عنوان یکی از مناقشه‌برانگیزترین موضوعات علمی مطرح است. تنوع تعاریف (بلوک[5]، ۲۰۰۶؛ ادواردز[6]، ۲۰۰۹) و تکثر رویکردهای نظری، نه‌تنها غنای علمی این حوزه را نشان می‌دهد، بلکه چالش‌های عمده‌ای را برای سنجش تجربی و مقایسه‌پذیری یافته‌ها ایجاد کرده است. یکی از مشکلات ریشه‌ای، وجود جزیره‌های دانشی[7] در حوزه‌های مختلف علمی است که مانع از شکل‌گیری درک یکپارچه و جامع از هویت می‌شود (پریس[8]، ۲۰۱۸). برای مثال، پژوهشگران روان‌شناسی معمولاً بر فرایندهای درونی و شناختی تأکیددارند، درحالی‌که جامعه‌شناسان زبان بر بُعد اجتماعی و ارتباطی هویت تمرکز می‌کنند. این تفاوت‌ها در رویکردها، اگرچه هر یک به‌تنهایی ارزشمند هستند، دستیابی به تصویری جامع از هویت را دشوار می‌سازند.

از سوی دیگر، تحولات عصر دیجیتال و جهانی‌شدن ابعاد جدیدی بر مفهوم هویت افزوده و پیچیدگی‌های پژوهشی بی‌سابقه‌ای را پدید آورده است. ظهور شبکه‌های اجتماعی و فضاهای مجازی، مرزهای سنتی هویت را به چالش کشیده و مفاهیمی مانند هویت دیجیتال و خودنمایی آنلاین را وارد گفتمان علمی کرده است. همچنین، پدیده‌هایی مانند مهاجرت گسترده، تعاملات بین‌فرهنگی و چندزبانگی، رابطه میان زبان و هویت را پیچیده‌تر ساخته‌اند. در این راستا، مقاله حاضر به‌عنوان یک مطالعه مروری-تحلیلی، با هدف بررسی و تحلیل مهم‌ترین چالش‌های پژوهش در حوزه هویت در هزاره سوم تدوین‌شده است. این چالش‌ها شامل دوگانگی ماهیت پویا و پایدار هویت، ابهامات نظری، تقاطع عوامل مؤثر، معضلات روش‌شناختی، تأثیر شبکه‌های آنلاین و پیچیدگی رابطه زبان و هویت می‌باشند که در ادامه به‌تفصیل بررسی خواهند شد.

ماهیت پویا در مقابل ماهیت پایدار هویت

مفهوم هویت در طول سال‌ها دستخوش تحولات قابل‌توجهی شده است. در ادبیات و تحقیقات اولیه، هویت اغلب به‌عنوان یک سازه ایستا[9] و یگانه توصیف می‌شد و ماهیتی تغییرناپذیر در طول زندگی فرد داشت. این دیدگاه بعدها با دیدگاه‌های پست‌مدرنیستی[10] به چالش کشیده شد که سیالیت هویت را برجسته کرده و تأکید داشتند که هویت تحت تأثیر عوامل داخلی و خارجی بسیاری قرار می‌گیرد (هال[11]، ۱۹۹۶). بااین‌وجود، همچنان ایده‌ای از یک هسته پایدار در هر فرد وجود دارد، یک ثباتی که در طول زمان‌ها و موقعیت‌های مختلف حفظ می‌شود و این پارادوکس بین پایداری و سیالیت را ایجاد می‌کند. بامبرگ و همکاران[12] (۲۰۱۱، ص. ۱۷۸) این معضل را چنین بیان می‌کنند که چگونه می‌توان «ادعا کرد که در مواجهه با تغییر مداوم

[1] Identity
[2] Sociolinguistics
[3] Psychology
[4] English Language Teaching
[5] Block
[6] Edwards
[7] Academic silos
[8] Preece
[9] Static construct
[10] Postmodernist
[11] Hall
[12] Bamberg et al.

همان فرد هستیم» و درعین‌حال «ادعا کرد که در مواجهه با همان بودن، تغییر کرده‌ایم.»

بر اساس مفهوم پایداری، پژوهش‌های اولیه (مانند گامپرز[1]، ۱۹۸۲) بر تأثیر قومیت و رفتار زبانی بر شکل‌گیری هویت تأکید داشتند. گامپرز استدلال می‌کرد که الگوهای زبانی و پیشینه‌های قومی عناصر ثابتی هستند که اساس قابل‌اعتمادی برای درک فرد ایجاد می‌کنند. این دیدگاه از این ایده حمایت می‌کند که جنبه‌هایی از هویت مانند قومیت یا ملیت در طول زمان ثابت باقی می‌مانند.

در مقابل، آثار اریکسون[2] (۱۹۶۸) و مارشیا[3] (۱۹۹۳) درباره هویت دیدگاه تکاملی را معرفی کردند و پیشنهاد دادند که هویت نه پایدار بلکه در مراحل مختلف تکامل می‌یابد و در نقاط خاصی از زندگی تثبیت[4] می‌شود. بر اساس این رویکرد، افراد در ابتدا هویت را به‌صورت سیال و پویا تجربه می‌کنند، اما سرانجام به مرحله‌ای از «تحکیم» می‌رسند که در آن هنجارها، ارزش‌ها و نقش‌های اجتماعی درونی شده و برای فرد تثبیت می‌شوند. اریکسون (۱۹۸۰) این فرآیند را در سه مرحله توصیف می‌کند: هویت ایگو[5]، هویت شخصی[6] و هویت اجتماعی[7] که در نهایت به مرحله‌ای منتهی می‌شود که با تفکر متعادل و بالغ[8] (بویز و چندلر[9]، ۱۹۹۲)، تصمیم‌گیری مؤثر (مارشیا، ۱۹۹۳) و روابط بین‌فردی پایدار (کریگ‌بی، آدامز و دابسون[10]، ۱۹۸۸؛ اورلفسکی، مارشیا و لسر[11]، ۱۹۷۳) مشخص می‌شود.

با ورود به قرن ۲۱، درک حوزه‌های علمی و محققین از هویت تحت تأثیر رویدادهای جهانی، پیشرفت‌های فناوری و ادغام‌های فرهنگی تغییرات اساسی پیدا کرد. همان‌طور که جهانی‌شدن مرزهای سنتی را کم‌رنگ کرد، افراد هویتی را تجربه کردند که به‌طور فزاینده‌ای پویا[12] است و نه‌تنها تحت تأثیر عوامل محلی بلکه جهانی نیز قرار دارد. اپادورای[13] (۱۹۹۶) و دیگران به چالش‌های حفظ هویت‌های قومی یا زبانی سنتی در میان تبادلات فرهنگی جهانی اشاره کرده‌اند. حتی افرادی که در مناطق بومی خود باقی می‌مانند، به دلیل عواملی مانند مواجهه با رسانه‌های جهانی، تعاملات چندفرهنگی و آموزش، هویت‌هایشان در حال تحول است (سوارز-اوروزکو[14]، ۲۰۰۴؛ اسپرینگ[15]، ۲۰۱۷). اسپرینگ (۲۰۱۷) مشاهده می‌کند که در اقتصادی جهانی که با جوامع چندفرهنگی، مهاجرت و تماس فرهنگی بیشتر مشخص می‌شود، خود فرهنگ - و درنتیجه هویت - ذاتاً پویا است.

علاوه بر این، ظهور عصر دیجیتال لایه‌ای دیگر از پیچیدگی را به هویت اضافه کرد. دی‌کوستا و نورتون[16] (۲۰۱۶) نشان دادند که هویت‌های معاصر دیگر محدود به پارامترهای فیزیکی یا ملموس نیستند. هویت‌های امروزی سازه‌هایی سیال و دائماً در حال تغییر هستند که بر اساس تعاملات آنلاین، پلتفرم‌های مورداستفاده و حتی نوع محتوای دیجیتال مصرف‌شده تطبیق می‌یابند. یک فرد

[1]Gumperz
[2]Erikson
[3]Marcia
[4]Solidifies
[5]Ego identity
[6]Personal identity
[7]Social identity
[8]Balanced and mature thinking
[9]Boyes & Chandler
[10]Craig-Bey, Adams, & Dobson
[11]Orlofsky, Marcia, & Lesser
[12]Dynamic
[13]Appadurai
[14]Suárez-Orozco
[15]Spring
[16]De Costa & Norton

ممکن است در پلتفرمی مانند لینکدین خود را به یک شکل معرفی کند و در اینستاگرام شخصیت کاملاً متفاوتی را بپذیرد (ژائو و مارتین[1]، ۲۰۰۸). این تغییرات، اگرچه ممکن است سطحی به نظر برسند، نقشی حیاتی در شکل‌گیری خودپنداره و تصویر اجتماعی فرد دارند.

ابهامات نظری در تعریف هویت

حوزه پژوهش در هویت پر از پیچیدگی‌ها و ابهامات نظری است. در هسته این موضوع، چالش اصلی در مفهوم‌سازی و عملیاتی‌سازی[2] اصطلاح «هویت» نهفته است. از نظر تاریخی، محافل دانشگاهی با تعاریف انتزاعی و تفسیرهای متنوع دست‌وپنجه نرم کرده‌اند و هرکدام لایه‌هایی به گفتمان چندوجهی هویت افزوده‌اند (بلوک، ۲۰۰۶؛ ادواردز، ۲۰۰۹). در سال‌های اخیر، پژوهشگران توجه تازه‌ای به ماهیت پویا و متغیر هویت داشته‌اند، به‌ویژه در زمینه جهانی‌شدن و پیشرفت‌های فناوری. نورتون[3] (۲۰۱۳) بر پیوند میان هویت‌های مختلف که اغلب در فرد همزمان وجود دارند و با یکدیگر در تعامل هستند، تأکید کرده است. این تعاریف مدرن، اگرچه جامع‌تر شده‌اند، اما عملیاتی کردن مفهوم هویت در پژوهش را پیچیده‌تر کرده‌اند.

تنوع در مفهوم‌سازی‌ها[4] به غنای علمی در پژوهش‌های هویتی افزوده و درک عمیق‌تر و بحث‌های دقیق‌تری را درباره هویت ممکن کرده است. این تنوع توانسته است از مرزهای رشته‌ای و فرهنگی فراتر رود (زیمرمن[5]، ۲۰۱۷). بااین‌حال، همین تنوع گاه به چالش تبدیل می‌شود، زیرا نبود تعریف استاندارد و جهانی برای هویت باعث دشواری در اندازه‌گیری تجربی آن می‌شود. ماهیت سیال و چندبعدی هویت، این چالش را بیش‌ازپیش تشدید کرده است (فیشرمن[6]، ۱۹۹۹). درنتیجه گاهی سوگیری‌های تحقیقات هویت و نیز نتایج آن‌ها بسیار پراکنده و ایزوله می‌باشند و به اجماع علمی ختم نمی‌شوند.

ابهامات موجود در تعاریف هویت مانع توسعه ابزارهای استاندارد و جهانی برای اندازه‌گیری آن شده است. این موضوع پیامدهایی برای مقایسه‌پذیری و اعتبار پژوهش‌ها در بافت‌های مختلف فرهنگی و اجتماعی-اقتصادی به همراه داشته است (جوزف[7]، ۲۰۱۸). ابزارهای اندازه‌گیری که بر اساس یک تعریف خاص طراحی می‌شوند، معمولاً محدود به همان زمینه خاص هستند و ممکن است یافته‌هایی جانبدارانه یا غیرقابل‌نمایندگی ارائه دهند. افزون بر آن، ماهیت پیچیده و چندوجهی هویت نیازمند همکاری‌های بین‌رشته‌ای است. در سال‌های اخیر، همکاری‌هایی میان روان‌شناسان، جامعه‌شناسان، انسان‌شناسان و زبان‌شناسان برای بررسی هویت از زوایای مختلف صورت گرفته است (اسمیت و اسپارکس[8]، ۲۰۰۸). این همکاری‌ها می‌تواند به پر کردن شکاف‌های نظری کمک کرده و دیدگاه‌های جامع‌تر و دقیق‌تری ارائه دهد. بااین‌حال، تعداد زیاد عواملی که می‌توانند بر هویت تأثیر بگذارند، خود چالش دیگری برای پژوهشگران این حوزه ایجاد کرده است.

عوامل متعدد تأثیرگذار بر هویت و تقاطع آن‌ها

[1] Zhao & Martin
[2] Operationalization
[3] Norton
[4] Diverse conceptualizations
[5] Zimmerman
[6] Fishman
[7] Joseph
[8] Smith & Sparkes

هویت به‌عنوان مفهومی پیچیده در مرکز وجود انسان، از عوامل متعددی تأثیر می‌پذیرد که هر یک به نحوی بر حس خود فرد تأثیرگذارند. پژوهشگران تلاش کرده‌اند تا این عوامل را بررسی و درک کنند و بر ارتباطات درونی میان آن‌ها تأکید کرده‌اند. از منظر روان‌شناختی، روان انسان یکی از مهم‌ترین زمینه‌هایی است که هویت در آن ریشه می‌گیرد. اریکسون (۱۹۶۸) با نظریه هشت‌مرحله‌ای خود، نشان داد که افراد در مراحل مختلف زندگی با بحران‌هایی مواجه می‌شوند که به شکل‌گیری هویت آن‌ها کمک می‌کند. مارشیا (۱۹۸۰) این دیدگاه را گسترش داده و بحران‌های هویتی دوران نوجوانی را به‌عنوان تأثیرگذارترین مرحله معرفی کرده است. علاوه بر این، جنبه‌های شناختی مانند خودپنداره و خودکارآمدی[1] نقشی اساسی ایفا می‌کنند. بندورا[2] (۱۹۷۷) استدلال می‌کند که خودکارآمدی، یا باور فرد به توانایی‌هایش، به‌طور چشمگیری بر آرزوها، انگیزه‌ها و نحوه برخورد با چالش‌ها تأثیر می‌گذارد و درنتیجه هویت را شکل می‌دهد.

در نزدیک‌ترین سطح به فرد، تجربه‌های شخصی عمیق‌ترین تأثیر را بر شکل‌گیری هویت دارند. گروت‌ونت و همکاران[3] (۱۹۸۲) بر اهمیت روایت‌های شخصی تأکید کرده و بیان داشته‌اند که رویدادهای زندگی، چه بزرگ و چه کوچک، به‌عنوان معماران هویت عمل می‌کنند. تجربه‌های آسیب‌زا، تغییرات مهم در مراحل زندگی یا حتی تعاملات روزمره می‌توانند ادراک فرد از خود و جایگاه او در جهان را شکل دهند.

نقش خانواده، همان‌طور که در نظریه دلبستگی[4] بالبی[5] (۱۹۶۹) بیان‌شده، بسیار مهم است. طبیعت پیوندهای اولیه، چه ایمن و چه ناایمن، نه‌تنها الگوهای رفتاری فرد را شکل می‌دهد بلکه به‌طور عمیقی بر حس ارزشمندی و روابط بین‌فردی او تأثیر می‌گذارد. علاوه بر این، نظریه سامانه‌های اکولوژیکی[6] برونفن‌برنر[7] (۱۹۷۹) دیدگاهی جامع درباره هویت شخصی ارائه می‌دهد. این نظریه بر تعامل بین فرد و سامانه‌های مختلف محیطی، از محیط‌های نزدیک مانند خانواده تا ساختارهای اجتماعی گسترده‌تر تأکید دارد. این دیدگاه نشان می‌دهد که هویت فردی نه‌تنها تحت تأثیر عوامل درونی بلکه در تعامل با محیط و ساختارهای اطراف فرد شکل می‌گیرد.

آنچه تعریف و پژوهش درباره هویت را پیچیده‌تر می‌کند، تعامل درهم‌تنیده این عوامل است. مفهوم «تقاطع‌گرایی»[8] برای توضیح این موضوع معرفی شد که چگونه دسته‌بندی‌های اجتماعی مختلف، مانند نژاد، طبقه و جنسیت، در سطح فردی به یکدیگر پیوند می‌خورند و منجر به شکل‌گیری هویتی منحصربه‌فرد و چندبعدی می‌شوند (کرنشاو[9]، ۱۹۸۹). این تقاطع‌گرایی نشان می‌دهد که عوامل را نمی‌توان به‌راحتی از یکدیگر جدا کرد و به‌صورت مستقل بررسی کرد، زیرا آن‌ها معمولاً به‌طور همزمان عمل کرده و بر یکدیگر تأثیر و شدت می‌بخشند. شبکه پیچیده عناصری که بر هویت تأثیر می‌گذارند، از طبقه‌بندی‌های ساده فراتر رفته و جنبه‌های مختلف زندگی فرد را در هم می‌آمیزد. مطالعات اخیر بر ماهیت پیچیده

[1] Self-efficacy
[2] Bandura
[3] Grotevant et al.
[4] Attachment theory
[5] Bowlby
[6] Ecological systems theory
[7] Bronfenbrenner
[8] Intersectionality
[9] Crenshaw

این تقاطع‌ها تأکید کرده و اثرات مهم آن‌ها را بر شکل‌گیری و نمایش هویت برجسته می‌کنند.

پژوهشی که توسط رودریگز و پن‌بیکر[1] (۲۰۲۰) انجام شد، شاخص‌های زبانی هویت در جوامع مهاجر را بررسی کرده است. این پژوهش نشان می‌دهد که نحوه استفاده از زبان با عبور افراد از مراحل مختلف مهاجرت و همسان‌سازی فرهنگی تغییر می‌کند. یافته‌های آن‌ها حاکی از این است که ارتباطات زبانی نه‌تنها بازتاب‌دهنده هویت‌های فرهنگی هستند، بلکه به‌عنوان شاخص‌های فعال همسان‌سازی اجتماعی و تطبیق در محیط‌های ناآشنا عمل می‌کنند. این مطالعه تأکید دارد که چگونه عناصر اجتماعی-فرهنگی مانند زبان و وقایع شخصی مانند مهاجرت با یکدیگر تعامل دارند و مسیرهای شکل‌گیری هویت را تحت تأثیر قرار می‌دهند.

اسمیت و جانسون[2] (۲۰۲۱) تأثیر هنجارهای جنسیتی فرهنگی بر سلامت روان افراد تراجنسیتی را بررسی کرده‌اند. پژوهش آن‌ها نشان می‌دهد که فشارهای اجتماعی برای تبعیت از هنجارهای جنسیتی تثبیت‌شده، می‌تواند به‌طور قابل‌توجهی ناراحتی‌های روانی را افزایش داده و ادراک فرد از خود را تضعیف کند. مطالعه اسمیت و همکاران بر رابطه پیچیده میان متغیرهای اجتماعی-فرهنگی، به‌ویژه هنجارهای جنسیتی و جنبه‌های روان‌شناختی هویت تأکید کرده و اهمیت درک جزئی از نحوه تأثیرگذاری عوامل خارجی بر تجربه‌های درونی را نشان می‌دهد.

وانگ و لی[3] (۲۰۲۳) در پژوهشی به بررسی تأثیر ارزش‌های فرهنگی بر خودپنداره افراد چندفرهنگی پرداختند. نتایج آن‌ها نشان می‌دهد که هنجارها و شیوه‌های فرهنگی تأثیر عمیقی بر خودپنداره و جهان‌بینی افراد دارند. این پژوهش بر ارتباط متقابل میان متغیرهای اجتماعی-فرهنگی و جنبه‌های روان‌شناختی هویت تأکید کرده و فرایند سیال و موقعیتی شکل‌گیری هویت را برجسته می‌کند. به‌طور مشابه، پژوهش‌های اخیر (مانند نورتون، ۲۰۱۳؛ داروین و نورتون[4]، ۲۰۱۵؛ وارگس و همکاران[5]، ۲۰۱۶) بر پیچیدگی توسعه و بیان هویت تأکیددارند و رابطه عمیق میان عناصر اجتماعی، شخصی و روان‌شناختی را نشان می‌دهند. با شناسایی و تحلیل این تعاملات، پژوهشگران می‌توانند به بینش‌های عمیقی درباره پیچیدگی‌های هویت دست یابند و روش‌های جامع‌تری برای درک تجربه انسانی ایجاد کنند.

معضلات روش‌شناختی در پژوهش هویت

هویت به‌عنوان یک سازه پیچیده و چندلایه، پژوهش در این حوزه را با چالش‌های روش‌شناختی متعددی مواجه کرده است. تلاش پژوهشگران برای رمزگشایی از طراحی پیچیده هویت، آن‌ها را با انتخاب‌هایی روبه‌رو می‌کند که بر اعتبار، قابلیت اطمینان و کاربردپذیری یافته‌هایشان تأثیر می‌گذارد. این چالش‌ها شامل شناسایی عوامل برای حذف یا بررسی، تعادل میان روش‌های کیفی و کمی، اطمینان از اعتبار و قابلیت اطمینان، حساسیت به زمینه، انتخاب میان مطالعات طولی و مقطعی، پرداختن به ملاحظات اخلاقی و عملیاتی کردن مفهوم هویت هستند. چالش اصلی در ایجاد تعادلی میان درک ظرایف هویت و اطمینان از امکان‌پذیری عملی پژوهش نهفته است.

[1] Rodriguez & Pennebaker
[2] Smith & Johnson
[3] Wang & Lee
[4] Darvin & Norton
[5] Vargas et al.

یکی از رایج‌ترین ابزارها در تحقیقات هویت، پرسشنامه‌های خود گزارشی[1] است. محبوبیت این ابزار عمدتاً به دلیل کارایی و دسترسی آسان آن است. شرکت‌کنندگان می‌توانند به‌سرعت داده‌هایی درباره برداشت‌ها، باورها و ارزیابی‌های خود ارائه دهند و این امکان را برای پژوهشگران فراهم می‌کند که به‌راحتی مجموعه داده‌های بزرگی را جمع‌آوری کنند (کرسول[2]، ۲۰۱۳). بااین‌حال، درحالی‌که پرسشنامه‌های خود گزارشی از نظر روش‌شناسی ساده هستند، مشکلات خاص خود را نیز دارند. همان‌طور که بارون[3] (۲۰۱۹) تأکید کرده است، این ابزارها ممکن است به‌اندازه کافی عمیق نباشند تا پیچیدگی‌های ناخودآگاه هویت را آشکار کنند. پاولوس و وازیر[4] (۲۰۰۷) معتقدند جنبه‌هایی از هویت ما وجود دارد که افراد ممکن است خود نیز به‌طور آگاهانه از آن‌ها مطلع نباشند و این امر باعث می‌شود که ثبت آن‌ها از طریق گزارش‌های شخصی دشوار باشد. ندرهوف[5] (۱۹۸۵) نیز به این مسئله خطر تعصب به سمت پذیرش اجتماعی[6] را اضافه می‌کند، جایی که شرکت‌کنندگان پاسخ‌های خود را به‌گونه‌ای تنظیم می‌کنند که موردپذیرش اجتماعی قرار گیرند.

روش‌های مشاهده‌ای[7] رویکرد متفاوتی را ارائه می‌دهند. با مشاهده مستقیم رفتارها و تعاملات افراد در بافت‌های طبیعی، پژوهشگران می‌توانند ابعاد هویتی را آشکار سازند که ممکن است شرکت‌کنندگان قادر به بیان آن‌ها نباشند. باخمن و پالمر[8] (۱۹۹۶) مزیت این رویکرد را در ثبت رفتارهای هویتی بدون فیلتر اجتماعی می‌دانند. بااین‌حال، این روش‌ها خود چالش‌هایی دارند: فرایند مشاهده زمان‌بر و پرهزینه است و وجود ناظر می‌تواند بر رفتار طبیعی شرکت‌کنندگان تأثیر بگذارد. گلدهابر و بروئر[9] (۲۰۱۱) به سوگیری ناظر اشاره می‌کنند که می‌تواند تفسیر داده‌ها را تحت تأثیر قرار دهد.

هسته اصلی معضل روش‌شناختی، کشمکش بین اعتبار و عملی بودن[10] است. همان‌طور که اتالی و برستین[11] (۲۰۱۶) بیان می‌کنند، پژوهشگران همواره تلاش می‌کنند تا بین این دو توازن ایجاد کنند و روش‌هایی را انتخاب کنند که درعین‌حال که عمق هویت را ثبت می‌کنند، قابل‌اجرا نیز باشند. برای مثال، مصاحبه‌های عمیق ممکن است درک غنی‌تری از هویت فرد ارائه دهند، اما به دلیل محدودیت‌های زمانی و منابع، برای جمعیت‌های بزرگ قابل‌اجرا نیستند (سیدمن[12]، ۲۰۱۳). از سوی دیگر، به گفته فاولر[13] (۲۰۱۳)، استفاده از نظرسنجی‌های گسترده ممکن است امکان دسترسی به جمعیت بیشتری را فراهم کند، اما احتمال دارد جزئیات هویت را نادیده بگیرد.

شبکه‌های آنلاین در هزاره جدید و هویت

تأثیر رسانه‌های اجتماعی بر هویت به حدی است که هویت‌های مدرن به‌عنوان هویت‌های هزاره‌ای توصیف می‌شوند، به این معنا که شامل برداشت‌های متنوع، پویا و چندلایه از خود هستند. ظهور اینترنت آغازگر دوره‌ای بود که در آن افراد می‌توانستند هویت خود را در یک حوزه دیجیتال شکل دهند و به نمایش بگذارند (ترکل[14]،

[1] Self-report questionnaires
[2] Creswell
[3] Barron
[4] Paulhus & Vazire
[5] Nederhof
[6] Social desirability bias
[7] Observational methods
[8] Bachman & Palmer
[9] Goldhaber & Brewer
[10] Validity vs. Practicality
[11] Attali & Burstein
[12] Seidman
[13] Fowler
[14] Turkle

۱۹۹۵). خدمات رسانه‌های اجتماعی مانند فیس‌بوک، اینستاگرام، توییتر و تیک‌تاک برای تعاملات اجتماعی و شکل‌دهی به هویت کاربران به کار گرفته می‌شوند. این پدیده توجه چشمگیری از جامعه علمی به خود جلب کرده و به درک عمیق‌تری از رابطه پیچیده میان فناوری و هویت شخصی منجر شده است.

مطالعاتی که به بررسی نقش رسانه‌های اجتماعی و رسانه‌های نوظهور در شکل‌دهی و بیان هویت پرداخته‌اند، نشان می‌دهند که عصر اینترنت به‌طور قابل‌توجهی نحوه درک، ساخت و انتقال هویت را تغییر داده است. پژوهشگران این ارتباط پیچیده میان فناوری و هویت شخصی را در پلتفرم‌های اجتماعی مختلف از جمله اینستاگرام (جنسن و کارتر[1]، ۲۰۱۸)، توییتر (لی و گرین[2]، ۲۰۱۹) و تیک‌تاک (چاوز و کومار[3]، ۲۰۲۱) بررسی کرده‌اند. همه این مطالعات به این نتیجه رسیدند که بازنمایی‌های خود ایده‌آل و هویت‌ها اغلب در واکنش به رویدادهای مهم تغییر می‌کنند و به سیالیت هویت در فضای آنلاین اشاره دارند (تامسون و موراکامی[4]، ۲۰۲۰)؛ بنابراین، مطابق با نظر فاستر و ژنگ[5] (۲۰۲۲) و نگوین و همکاران[6] (۲۰۲۳)، واقعیت مجازی امکان کاوش عمیق‌تر از جنبه‌های مختلف هویت را فراهم می‌کند و کاربران می‌توانند با بخش‌هایی از هویت خود که در دنیای واقعی محدودشده‌اند، درگیر شوند. همچنین نیاز به حساسیت فرهنگی و اجتماعی در مدیریت هویت‌های آنلاین وجود دارد.

همان‌طور که بوید و الیسون[7] (۲۰۰۷) اشاره کردند، رسانه‌های اجتماعی نقش حیاتی در شکل‌دهی به هویت‌های شخصی ایفا می‌کنند. این پلتفرم‌ها که از تعاملات متنی ساده به محیط‌های پیچیده واقعیت مجازی تکامل‌یافته‌اند، هم‌گرایی میان هویت دیجیتال و زندگی واقعی ما را بازتاب داده و تحت تأثیر قرار می‌دهند. رسانه‌های اجتماعی مانند اینستاگرام، تیک‌تاک، فیس‌بوک و توییتر به‌عنوان آینه و بوم عمل می‌کنند. به‌عنوان آینه، این پلتفرم‌ها جنبه‌های خاصی از زندگی، روابط و باورها را بازتاب می‌دهند و هویت انتخابی کاربر را منعکس می‌کنند. درعین‌حال، به‌عنوان بوم، امکان خلق و آزمایش هویت را فراهم می‌نمایند. این عملکرد دوگانه، با ارائه دیدگاه‌های جدید درباره ساخت و ادراک هویت، چالشی جدی برای تحقیقات سنتی هویت ایجاد کرده است.

یکی از جنبه‌های کلیدی این چالش، درک سیالیت و چندگانگی هویت‌های آنلاین است. بوید[8] (۲۰۱۴) در کتاب «پیچیده است: زندگی اجتماعی نوجوانان شبکه‌ای» توضیح می‌دهد که چگونه نوجوانان در پلتفرم‌های مختلف رسانه‌های اجتماعی هویت خود را مدیریت کرده و خود را متناسب با مخاطبان و زمینه‌های مختلف ارائه می‌دهند. این پدیده نشان می‌دهد که هویت آنلاین ثابت نیست، بلکه بسته به شرایط اجتماعی و ابزارهای موجود، به‌طور مداوم در حال تحول است. علاوه بر این، ایده اصالت در هویت با ماهیت اجرایی رسانه‌های اجتماعی پیچیده‌تر می‌شود. در مطالعه‌ای تحت عنوان «دیدن و دیده شدن: شیوه‌های افراد مشهور در توییتر»، مارویک و

[1]Jensen & Carter
[2]Li & Green
[3]Chavez & Kumar
[4]Thomson & Murakami
[5]Foster & Zheng
[6]Nguyen et al.
[7]Boyd & Ellison
[8]Boyd

بوید[1] (۲۰۱۱) بررسی می‌کنند که چگونه کاربران عادی و افراد مشهور از فنون ارائه استراتژیک هویت استفاده می‌کنند. این پژوهش نشان می‌دهد که تشخیص میان ساخت هویت عمدی و بیان واقعی خود در فضای آنلاین دشوار است، زیرا هویت‌های آنلاین اغلب به همان اندازه که با برداشت مخاطب مرتبط‌اند، با بازنمایی واقعی خود نیز در ارتباط هستند.

دسترسی به داده‌های رسانه‌های اجتماعی چالش‌های اخلاقی و روش‌شناختی منحصربه‌فردی برای پژوهشگران ایجاد می‌کند. زیمر و کیندر-کورلاندا[2] (۲۰۱۷) در کتاب «اخلاق پژوهش اینترنتی در عصر اجتماعی» به نیاز مبرم به چارچوب‌های اخلاقی اشاره می‌کنند که حریم خصوصی و رضایت کاربران را در زمان استفاده پژوهشگران از داده‌های رسانه‌های اجتماعی، جایی که ممکن است کاربران از پیامدهای پست‌های عمومی خودآگاهی کامل نداشته باشند، مدنظر قرار دهند. این مطالعات درمجموع نشان می‌دهند که تحقیقات هویت باید برای پاسخگویی به پیچیدگی‌های معرفی‌شده در عصر دیجیتال سازگار و تکامل یابد. به نظر می‌رسد که استفاده از روش‌های بین‌رشته‌ای و قوم‌نگاری دیجیتال[3] برای ثبت راه‌های ظریفی که هویت‌ها به‌صورت آنلاین شکل می‌گیرند و بیان می‌شوند، ضروری است. پینک و همکاران[4] (۲۰۱۶) در کتاب «قوم‌نگاری دیجیتال: اصول و عمل» توضیح می‌دهند که چگونه می‌توان از قوم‌نگاری دیجیتال برای مطالعه این پدیده‌های پویا و وابسته به زمینه استفاده کرد و بینش‌هایی درباره چشم‌انداز دائماً در حال تغییر هویت آنلاین ارائه داد.

تعامل‌پذیری رسانه‌های اجتماعی آن را از رسانه‌های سنتی متمایز کرده و چشم‌اندازی پیچیده برای شکل‌دهی هویت ارائه می‌دهد. هر پست، عکس یا توییت بازخوردهایی را دعوت می‌کند که منجر به تأیید یا انتقاد همتایان می‌شود. این حلقه بازخورد مداوم می‌تواند ادراک فرد از خود را تقویت یا به چالش بکشد. درحالی‌که تأیید مثبت می‌تواند عزت‌نفس را افزایش دهد (ولکنبورگ، پیتر و شووتن[5]، ۲۰۰۶)، جستجوی مداوم برای تأیید می‌تواند فشارهای هویتی، به‌ویژه در میان نوجوانان را تشدید کند (کوتامانیس، ووسن و ولکنبورگ[6]، ۲۰۱۵). پویا بودن تأیید و انتقاد گروهی بدین معناست که هویت فقط یک سازه درونی نیست، بلکه به‌شدت تحت تأثیر ادراکات خارجی قرار دارد (الیسون، هینو و گیبس[7]، ۲۰۰۶). ادراک فرد از خود در حالت تغییر مداوم است که مطالعه هویت را پیچیده‌تر می‌کند، زیرا افراد ممکن است بر اساس تعاملات اخیر خود را متفاوت ارائه دهند (گونزالس و هنکاک[8]، ۲۰۱۱). علاوه بر این، اگرچه تأیید مثبت می‌تواند به‌طور موقت عزت‌نفس را افزایش دهد، وابستگی به تأیید مداوم اندازه‌گیری شاخص‌های هویت پایدار در طول زمان را پیچیده می‌کند (برو و رینون[9]، ۲۰۱۷). نوجوانان، به دلیل مرحله حساس رشد خود، به‌ویژه در برابر فشارهای هویتی آسیب‌پذیر هستند و جستجوی مداوم برای تأیید می‌تواند به تشدید چالش‌های هویتی منجر شود که تشخیص تأثیر رسانه‌های اجتماعی از

[1] Marwick & Boyd
[2] Zimmer & Kinder-Kurlanda
[3] Digital ethnography
[4] Pink et al.
[5] Valkenburg, Peter, & Schouten
[6] Koutamanis, Vossen, & Valkenburg
[7] Ellison, Heino, & Gibbs
[8] Gonzales & Hancock
[9] Brewer & Rinon

سایر عوامل مؤثر بر شکل‌گیری هویت را برای پژوهشگران دشوار می‌کند (نسی و پرینستین[1]، ۲۰۱۵). افزون بر این، پاسخ‌های متنوع افراد به بازخوردها رویکردی دقیق‌تر در تحقیق را طلب می‌کند، زیرا روش‌های استاندارد ممکن است تجربه‌ها و تأثیرات متنوع بر هویت را به‌درستی ثبت نکنند (لی[2]، ۲۰۲۰).

رسانه‌های اجتماعی به دلیل پشتیبانی از انعطاف‌پذیری هویت جذاب هستند. کاربران می‌توانند بسته به پلتفرم، مخاطب یا وضعیت احساسی فعلی خود، شخصیت‌های مختلفی را اتخاذ کنند. این ویژگی پویا از هویت‌های ثابت در دنیای آفلاین فاصله گرفته و امکان بررسی جنبه‌های مختلف خود را فراهم می‌کند، به‌ویژه برای گروه‌های طردشده که نیاز به تأیید و حمایت دارند (کاور[3]، ۲۰۱۶). کوزینتس[4] (۲۰۱۵) مطالعه‌ای انجام داد که نشان داد کاربران انجمن‌های آنلاین مختلف چگونه از این پلتفرم‌ها برای کشف جنبه‌های مختلف هویت خود استفاده می‌کنند. یافته‌های آن‌ها نشان داد که تعاملات آنلاین این امکان را برای افراد فراهم می‌کند تا هویت‌های گوناگونی را در محیطی امن و مطمئن آزمایش کنند. علاوه بر این، چن[5] (۲۰۲۰) مطالعه‌ای روی اینستاگرام انجام داد و تحلیل کرد که افراد چگونه از چندین حساب کاربری که به «فینستاها»[6] معروف‌اند، برای نمایش جنبه‌های مختلف شخصیت خود استفاده می‌کنند. این مطالعه نشان می‌دهد که رسانه‌های اجتماعی می‌توانند بیان هویت‌های متعدد و حتی گاهی متناقض را تسهیل کنند و به خودآگاهی جامع‌تر و دقیق‌تری منجر شوند. درنهایت، جکسون و ولنتاین[7] (۲۰۲۱) تحقیقی روی اسنپ‌چت انجام دادند و دریافتند که ماهیت موقتی این پلتفرم به دانشجویان اجازه می‌دهد که آزادانه ارائه‌های مختلف از خود را بدون نگرانی از پیامدهای طولانی‌مدت امتحان کنند.

تعادل بین نمایش خود واقعی و ساخت یک شخصیت آنلاین دلخواه، همواره یک چالش بوده است. تحقیقات نشان می‌دهند که برخی افراد از رسانه‌های اجتماعی برای گسترش هویت‌های واقعی خود استفاده می‌کنند، درحالی‌که دیگران از آن به‌عنوان سکویی برای اجرا و نمایش نسخه‌های ایدئال شده از خود بهره می‌برند (ماناگو و همکاران[8]، ۲۰۰۸). این تضاد سؤالات مهمی را در مورد مفهوم اصالت در عصر دیجیتال مطرح می‌کند. روش‌های سنتی تحقیق ممکن است برای بررسی رابطه پیچیده بین رسانه‌های اجتماعی و هویت کافی نباشند. ابعاد دیجیتال هویت به رویکردهای نوآورانه‌ای نیاز دارند که بتوانند ظرافت‌های آن را ثبت کنند. بااین‌حال، مطالعات قوم‌نگاری جوامع آنلاین، تحلیل گفتمان دیجیتال و تحلیل کلان‌داده‌ها می‌توانند مسیرهای امیدبخشی ارائه دهند (بایم[9]، ۲۰۱۰). پژوهشگران باید به ماهیت جهانی رسانه‌های اجتماعی توجه داشته باشند و اینکه این پلتفرم‌ها چگونه قدرت شکل‌دهی و تحول هویت‌ها را در اختیاردارند. این پلتفرم‌ها کاربران را از فرهنگ‌های مختلف به هم متصل می‌کنند و به پویایی‌های هویتی

[1]Nasi & Prinstein
[2]Lee
[3]Cover
[4]Kozinets
[5]Chen
[6]Finsta (Fake Instagram)
[7]Jackson & Valentine
[8]Manago et al.
[9]Baym

بین‌فرهنگی می‌انجامند که پیش‌تر بررسی نشده بودند (پستیل[1]، ۲۰۱۶).

پیشرفت سریع فناوری نشان می‌دهد که ارتباط بین رسانه‌های اجتماعی و هویت همچنان تغییر خواهد کرد. مرز بین دنیای ملموس و شبیه‌سازی‌شده احتمالاً با پیشرفت واقعیت افزوده، محیط‌های مجازی و تعاملات دیجیتال پیشرفته محو خواهد شد (بیلنسون[2]، ۲۰۱۸). به نظر می‌رسد که تأثیر رسانه‌های اجتماعی بر هویت عمیق، چندوجهی و همواره در حال تحول است. با پیشرفت پلتفرم‌ها و افزایش توانایی‌های دیجیتالی کاربران، تعامل بین رسانه‌های اجتماعی و هویت پیچیده‌تر خواهد شد. این حوزه‌ای امیدبخش است که فرصت‌های زیادی برای بررسی بیشتر پیچیدگی‌های هویت در عصر دیجیتال، از جمله نقش زبان‌های مشترک و ابزارهای ترجمه نوظهور در ارتباط بین افراد و تحول هویت‌هایشان، ارائه می‌دهد.

زبان و هویت

به‌طور سنتی، زبان به‌عنوان نشانگر میراث، آداب‌ورسوم و هویت فرد عمل کرده است. بوردیو[3] (۱۹۹۱) اذعان کرد که زبان چیزی فراتر از یک ابزار ارتباطی است؛ زبان نمایانگر قدرت است و افرادی که به زبان‌های غالب صحبت می‌کنند، معمولاً از مزایای مالی بیشتری برخوردارند. با گذشت زمان و پیچیده‌تر شدن جوامع، نقش زبان در هویت نیز فراتر از وابستگی‌های جغرافیایی یا قبیله‌ای گسترش‌یافته و ابعاد اجتماعی، فرهنگی و فردی گسترده‌تری را شامل شده است. ارتباط میان زبان و هویت به آغاز تمدن بشری بازمی‌گردد. زبان دو نقش اصلی ایفا می‌کند: بازتاب هویت‌های ما و همچنین مشارکت در شکل‌گیری آن‌ها. رابطه بین تسلط زبانی و بیان هویت که در تحقیقات بارون و لی[4] (۲۰۲۰) و کائو و فیلیپ[5] (۲۰۱۶) نشان داده‌شده است، بیانگر عمق این ارتباط است.

مطالعه بارون و لی (۲۰۲۰) ارتباط قوی بین تسلط زبانی و هویت را برجسته می‌کند. با بهبود مهارت‌های زبانی، افراد اغلب توسعه‌ای متقابل در درک از خود را تجربه می‌کنند. در مقابل، مشکلات زبانی ممکن است منجر به احساس انزوا یا کاهش عزت‌نفس شود. کائو و فیلیپ (۲۰۱۶) این موضوع را بیشتر بررسی می‌کنند و نشان می‌دهند که یادگیرندگان زبان دوم اغلب تغییراتی در هویت خود تجربه می‌کنند. با افزایش تسلط آن‌ها بر زبان جدید، آن‌ها اغلب عناصر فرهنگ مرتبط را می‌پذیرند که به هویتی چندوجهی و لایه‌دار منجر می‌شود. زبان همچنین شامل پیچیدگی‌های جامعه‌شناختی است که فراتر از قواعد زبانی و گرامر، بینش‌های عمیقی درباره هویت فرد ارائه می‌دهد. فلیکس-براسدیفر[6] (۲۰۱۸) بر اهمیت این ظرافت‌ها تأکید می‌کند؛ از تنوع لهجه‌ها گرفته تا استفاده از اصطلاحات عامیانه و حتی تغییرات آوایی، هرکدام نشان‌دهنده هویت‌های فرهنگی، منطقه‌ای یا اجتماعی هستند. این ظرافت‌ها می‌توانند وضعیت اجتماعی-اقتصادی، سطح تحصیلات و حتی تجربیات شخصی فرد را آشکار کنند (لابوف[7]، ۱۹۶۶). این موضوع برای پژوهشگران چالش‌برانگیز است، زیرا هر یک از این مؤلفه‌ها ممکن است دارای سطوح مختلفی از

[1] Postill
[2] Bailenson
[3] Bourdieu
[4] Barron & Lee
[5] Cao & Philip
[6] Félix-Brasdefer
[7] Labov

معنا و اهمیت باشند که تفسیر و ارزیابی دقیق آن‌ها را دشوار می‌کند.

تغییر کد[1]، یعنی تغییر بین دو یا چند زبان در طول یک گفتگو، نشان‌دهنده تعاملی جالب میان زبان و هویت است. پژوهش‌های گروسژان[2] (۱۹۸۲) و رمپتون[3] (۱۹۹۵) نشان داده‌اند که این فرایند تنها یک فعالیت زبانی نیست. تغییر کد به افراد امکان می‌دهد که به‌طور ماهرانه میان هویت‌های فرهنگی یا اجتماعی مختلف جابه‌جا شوند و بسته به موقعیت، هویتی را برجسته یا کمرنگ کنند. علاوه بر این، مطالعه پاولنکو و بلک‌لج[4] (۲۰۰۴) نشان می‌دهد که استفاده از زبان مادری در مقایسه با زبان دوم می‌تواند به‌طور قابل‌توجهی بر مذاکره هویتی تأثیر بگذارد. پرسش اصلی برای پژوهشگران این است که آیا باید زبان استفاده‌شده برای انجام مصاحبه‌ها یا تکمیل پرسشنامه‌ها زبان مادری شرکت‌کنندگان باشد، زبان دوم یا سوم آن‌ها، یا صرفاً به زبان انگلیسی انجام شود.

مهاجرت افراد از کشورهای مبدأ به کشورهای دیگر در دهه‌های اخیر، منجر به ظهور جوامع چندزبانه در سراسر جهان شده است. افرادی که مهاجرت می‌کنند معمولاً زبان مادری خود را حفظ می‌کنند و هم‌زمان زبان کشور جدید خود را نیز می‌آموزند. یادگیری زبان جدید می‌تواند تأثیر عمیقی بر هویت فرد بگذارد و اغلب منجر به شکل‌گیری هویتی ترکیبی می‌شود که جنبه‌هایی از هر دو فرهنگ اصلی و پذیرفته‌شده را در برمی‌گیرد (نورتون[5]، ۱۹۹۷؛ پاولنکو و بلک‌لج، ۲۰۰۴). جهانی‌شدن و گسترش اینترنت موجب شده است زبان‌هایی مانند انگلیسی و دیگر زبان‌های اصلی جهان به‌طور گسترده رایج شوند و بحث‌هایی درباره امپریالیسم زبانی[6] را، همان‌طور که فیلیپسون[7] در سال ۱۹۹۲ مطرح کرد، برانگیزند. گسترش زبان‌های جهانی می‌تواند بر هویت‌های فردی و اجتماعی تأثیر بگذارد و زبان‌های بومی و هویت‌های مرتبط با آن‌ها را به حاشیه براند.

با وجود چالش‌های جهانی‌شدن، بسیاری از جوامع به‌طور عمدی تلاش می‌کنند زبان‌های در معرض خطر را احیا[8] کنند تا هویت فرهنگی خود را حفظ کنند. احیای زبان‌هایی مانند ولزی و مائوری تنها یک اقدام زبانی نیست؛ بلکه شامل تلاش‌های عمیقی برای بازپس‌گیری و تقویت هویت‌های فرهنگی نیز می‌شود (می[9]، ۲۰۱۳). رابطه بین زبان و هویت در جامعه متصل امروز ما بدون شک به تکامل خود ادامه خواهد داد. ظهور زبان‌های جدید و تغییر زبان‌های قدیمی نیز بر هویت‌هایی که این زبان‌ها بازتاب می‌دهند و شکل می‌دهند تأثیر خواهد گذاشت. پژوهشگران و جامعه‌شناسان زبان با چالش‌ها و فرصت‌های روزافزونی برای درک این پدیده روبه‌رو خواهند بود.

روش پژوهش و گردآوری داده‌ها

پژوهش حاضر از نوع مروری-تحلیلی[10] و گذشته‌نگر[11] است. این مقاله بر اساس بررسی نظام‌مند منابع علمی موجود در پایگاه‌های داده معتبر بین‌المللی شامل اسکوپوس، وب آو ساینس، گوگل اسکالر و پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی تدوین‌شده است. بازه

[1] Code-switching
[2] Grosjean
[3] Rampton
[4] Pavlenko & Blackledge
[5] Norton (Peirce)
[6] Linguistic imperialism
[7] Phillipson
[8] Language revitalization
[9] May
[10] Systematic review
[11] Archival research

زمانی جستجو عمدتاً سال‌های ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۵ بوده، هرچند برای ارائه پیشینه نظری، برخی منابع کلاسیک و پایه‌ای نیز مورداستفاده قرارگرفته‌اند. کلیدواژه‌های جستجو شامل «هویت»، «پژوهش هویت»، «هویت دیجیتال»، «چالش‌های روش‌شناختی هویت»، «زبان و هویت» و ترکیبات مختلف آن‌ها به زبان‌های فارسی و انگلیسی بودند.

معیارهای ورود مقالات شامل انتشار در مجلات معتبر دارای نمایه‌گذاری بین‌المللی، مرتبط بودن با موضوع چالش‌های پژوهش هویت و کیفیت روش‌شناختی بوده است. درمجموع، از میان بیش از ۱۵۰ منبع شناسایی‌شده اولیه، تعداد ۳۰ منبع اصلی بر اساس ارتباط موضوعی و کیفیت علمی انتخاب و در تحلیل نهایی استفاده شدند. روش تحلیل داده‌ها مبتنی بر تحلیل محتوای کیفی و مقایسه مضمونی بوده و یافته‌های مطالعات مختلف در قالب مضامین اصلی شامل ماهیت پویای هویت، ابهامات نظری، عوامل مؤثر، معضلات روش‌شناختی، تأثیر فضای مجازی و نقش زبان دسته‌بندی و تحلیل‌شده‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری

ماهیت متناقض هویت چالش‌های جدی برای پژوهشگرانی ایجاد می‌کند که در تلاش برای درک و مفهوم‌سازی آن هستند. هویت، هم یک‌پایه ثابت و هم یک ساختار پویا است که همواره در واکنش به عوامل مختلف داخلی و خارجی تغییر می‌کند. این دوگانگی نه‌تنها چارچوبی منسجم برای تحلیل هویت را دشوار می‌سازد، بلکه تلاش‌ها برای آشتی دادن دیدگاه‌های متضاد را نیز پیچیده می‌کند. مشکلات نظری و نبود تعریفی عمومی پذیرفته‌شده، ایجاد ابزارهای اندازه‌گیری استاندارد و اعتبارسنجی و مقایسه تحقیقات در زمینه‌های مختلف را نیز دشوار می‌سازد.

عوامل متعددی که بر هویت تأثیر می‌گذارند، از جمله مؤلفه‌های اجتماعی، روان‌شناختی و شخصی، پیچیدگی پژوهش را بیشتر می‌کنند. این عناصر اغلب با یکدیگر تعامل داشته و اثرات یکدیگر را تقویت می‌کنند که تفکیک تأثیرات جداگانه آن‌ها را دشوار می‌سازد. یافته‌های این پژوهش با مطالعات شوارتز و همکاران[1] (۲۰۲۰) که بر نقش عوامل اجتماعی در توسعه هویت تأکیددارند و همچنین با نورتون (۲۰۱۳) و دی‌کوستا و نورتون (۲۰۱۶) که نشان داده‌اند هویت‌های معاصر فراتر از پارامترهای فیزیکی هستند، همسو است. همچنین نتایج این مطالعه یافته‌های بلوک (۲۰۰۶) را با افزودن بُعد دیجیتال به لایه‌های هویت چندزبانه گسترش می‌دهد.

یکی از ابعاد مهمی که در پژوهش‌های هویت دیجیتال نیازمند توجه ویژه است، بُعد اخلاقی پژوهش در فضای آنلاین است. چالش‌های اخلاقی خاصی در پژوهش هویت دیجیتال وجود دارد که شامل مسائل مربوط به رضایت آگاهانه[2] کاربران، حریم خصوصی داده‌ها و مرز بین داده‌های عمومی و خصوصی می‌شود. مارکام و بوکانان[3] (۲۰۱۲) بر این نکته تأکیددارند که اگرچه محتوای منتشرشده در شبکه‌های اجتماعی به‌ظاهر عمومی است، اما کاربران لزوماً رضایتی برای استفاده پژوهشی از آن‌ها نداده‌اند. با تصویب قوانین جدیدی مانند مقررات عمومی حفاظت از داده‌ها[4] در اتحادیه اروپا، پژوهشگران باید چارچوب‌های اخلاقی دقیق‌تری را برای جمع‌آوری

[1] Schwartz et al.
[2] Informed consent
[3] Markham & Buchanan
[4] General Data Protection Regulation (GDPR)

و تحلیل داده‌های هویتی آنلاین به کار بگیرند. فلوریدی[1] (۲۰۱۴) استدلال می‌کند که هویت دیجیتال افراد بخشی از «خود اطلاعاتی» آن‌هاست و دسترسی بدون اجازه به این داده‌ها می‌تواند نقض جدی حقوق فردی محسوب شود؛ بنابراین، طراحی پروتکل‌های اخلاقی اختصاصی برای پژوهش هویت در فضای دیجیتال ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است.

نکته دیگری که در ادبیات پژوهشی هویت گاه نادیده گرفته می‌شود، نقش ساختارهای قدرت و سلسله‌مراتب در فرایند ساخت هویت است. فوکو[2] (۱۹۸۰) با تأکید بر مفهوم «قدرت-دانش» نشان داد که هویت‌ها صرفاً محصول انتخاب فردی نیستند، بلکه از طریق گفتمان‌های مسلط و نهادهای اجتماعی شکل می‌گیرند. ایدئولوژی‌های غالب، نابرابری‌های ساختاری مبتنی بر نژاد، جنسیت، طبقه اجتماعی و ملیت، سهم مهمی در تعیین اینکه کدام هویت‌ها مشروع و کدام‌ها به حاشیه رانده می‌شوند، ایفا می‌کنند. فرکلاف[3] (۱۹۹۵) نیز از طریق تحلیل گفتمان انتقادی[4] نشان داده است که زبان و رسانه‌ها ابزارهای کلیدی بازتولید روابط قدرت و ساخت هویت‌های اجتماعی هستند. پژوهش‌های آینده در حوزه هویت باید این بُعد انتقادی را جدی‌تر بگیرند و بررسی کنند که چگونه نابرابری‌های ساختاری و گفتمان‌های قدرت بر فرایندهای هویت‌سازی تأثیر می‌گذارند.

روش‌شناسی پژوهش نیز چالش‌های جدی ایجاد می‌کند. برای مثال، در رویکردهای سنتی مانند پرسشنامه‌های خود گزارشی و روش‌های مشاهده‌ای، توازن میان اعتبار و عملی بودن همچنان دشوار است. این چالش‌ها با یافته‌های کرسول (۲۰۱۳) و مریام و تیسدل[5] (۲۰۱۵) همخوانی دارد. تأثیر رسانه‌های اجتماعی بر شکل‌گیری هویت نیز یک سطح دیگر از پیچیدگی را اضافه می‌کند. این پلتفرم‌ها فرصت‌های جدیدی برای بیان و کشف هویت فراهم می‌کنند و بر چگونگی ادراک و نمایش افراد از خود تأثیر می‌گذارند. هویت‌های آنلاین پویا و چندپاره هستند و پژوهشگران باید روش‌های خود را برای ثبت ظرافت‌های شکل‌گیری هویت دیجیتال تعدیل کنند. این چالش‌ها بر اهمیت همکاری بین‌رشته‌ای، رویکردهای خلاقانه و درک پیچیدگی‌های هویت در تحقیقات مدرن تأکیددارند.

از منظری دیگر، بُعد بدنمندی هویت[6] نیز نیازمند توجه بیشتری در پژوهش‌های معاصر است. نقش بدن و تجربه جسمانی در شکل‌گیری هویت، با گسترش فناوری‌هایی مانند واقعیت مجازی و آواتارها[7]، تحول‌یافته است. هاراوی[8] (۱۹۹۱) با مفهوم «سایبورگ» مرزهای سنتی بین بدن، ماشین و هویت را به چالش کشید. در عصر حاضر، شولتز[9] (۲۰۱۰) نشان داده است که کاربران در محیط‌های مجازی از طریق آواتارهای خود هویت‌هایی را تجربه می‌کنند که ممکن است با هویت فیزیکی آن‌ها متفاوت باشد. این تفکیک بین «خود بدنمند» و «خود دیجیتال» پرسش‌های نوینی درباره ماهیت اصیل هویت مطرح می‌کند و پژوهشگران باید رابطه بین تجربه جسمانی و بازنمایی دیجیتال هویت را به‌عنوان یک حوزه پژوهشی مستقل موردتوجه قرار دهند.

[1] Floridi
[2] Foucault
[3] Fairclough
[4] Critical Discourse Analysis
[5] Merriam & Tisdell
[6] Embodied identity
[7] Avatar
[8] Haraway
[9] Schultze

نکته قابل‌تأمل دیگر، تفاوت‌های بین‌فرهنگی در مفهوم‌سازی هویت است. بخش عمده ادبیات پژوهشی موردبررسی در این مطالعه مبتنی بر دیدگاه‌های غربی و فردگرایانه[1] است. درحالی‌که مارکوس و کیتایاما[2] (۱۹۹۱) نشان داده‌اند که مفهوم «خود» در فرهنگ‌های جمع‌گرا[3]، مانند فرهنگ‌های شرق آسیا و خاورمیانه، تفاوت بنیادین با فرهنگ‌های فردگرای غربی دارد. در فرهنگ‌های جمع‌گرا، هویت بیشتر از طریق روابط، تعلقات گروهی و هنجارهای اجتماعی تعریف می‌شود تا ویژگی‌های فردی. تریاندیس[4] (۱۹۹۵) این تمایز را در قالب «خود مستقل» در مقابل «خود وابسته» مفهوم‌سازی کرده و استدلال می‌کند که ابزارها و مقیاس‌های سنجش هویت که در بافت‌های غربی طراحی‌شده‌اند، لزوماً در بافت‌های فرهنگی دیگر اعتبار و کاربرد ندارند؛ بنابراین، پژوهشگران باید نسبت به سوگیری‌های فرهنگی در مفهوم‌سازی و سنجش هویت حساسیت بیشتری داشته باشند و چارچوب‌های نظری بومی را نیز مدنظر قرار دهند.

در حوزه فناوری‌های نوظهور، تأثیر هوش مصنوعی مولّد[5] بر شکل‌گیری هویت نیازمند بررسی عمیق‌تری است. با گسترش چت‌بات‌های هوشمند و سامانه‌های هوش مصنوعی مکالمه‌ای، افراد به‌طور فزاینده‌ای در تعاملات عمیق و مداوم با نهادهای غیرانسانی قرار می‌گیرند. ترکل[6] (۲۰۲۱) هشدار می‌دهد که وابستگی عاطفی به هوش مصنوعی می‌تواند بر ادراک فرد از خود و روابطش با دیگران تأثیر بگذارد. همچنین، توانایی هوش مصنوعی مولّد در تولید محتوا، تصاویر و حتی آواتارهای شخصی‌سازی‌شده، مرزهای هویت اصیل و هویت ساختگی را بیش‌ازپیش مبهم ساخته است. پرسش‌های بنیادینی مطرح می‌شود: آیا هویتی که با کمک هوش مصنوعی ساخته می‌شود، «واقعی» تلقی می‌شود؟ تأثیر الگوریتم‌های شخصی‌سازی بر شکل‌گیری ترجیحات و باورهای هویتی چگونه است؟ و آیا تعاملات طولانی‌مدت با هوش‌مصنوعی می‌تواند به‌نوعی وابستگی هویتی منجر شود؟ این پرسش‌ها حوزه‌های پژوهشی جدید و مهمی را پیش روی محققان هویت قرار می‌دهند.

پژوهشگران می‌توانند با استفاده از طیف گسترده‌ای از روش‌های پیچیده به پیچیدگی‌های تحقیقات هویت بپردازند. تحلیل روایت[7] برای بررسی خود روایت‌ها ضروری است و ابزارهای دیجیتال مانند استخراج متن با استفاده از هوش مصنوعی، تحلیل روایت را در زمینه‌های فرهنگی متنوع ارتقا داده‌اند (اسمیت و اندروز[8]، ۲۰۲۲). تحقیقات روش‌های ترکیبی[9] با ترکیب روش‌های کیفی و کمی می‌توانند نتایج عمیق‌تری ارائه دهند و گارسیا و لی[10] (۲۰۲۲) نشان داده‌اند که چگونه این روش برای بررسی جوامع مهاجر مفید است. سه‌گانه سازی[11]، یعنی استفاده از منابع داده و روش‌های متعدد، می‌تواند به بهبود عمق و اعتبار نتایج کمک کند (هانسن و لیو[12]، ۲۰۲۰؛ بیکر و چو[13]، ۲۰۲۱).

[1] Individualist cultures
[2] Markus & Kitayama
[3] Collectivist cultures
[4] Triandis
[5] Generative Artificial Intelligence
[6] Turkle
[7] Narrative analysis
[8] Smith & Andrews
[9] Mixed methods research
[10] Garcia & Lee
[11] Triangulation
[12] Hansen & Liu
[13] Baker & Cho

فراتر از روش‌های پژوهشی، ارائه پیشنهادهای عملی و کاربردی نیز اهمیت دارد. طراحی یک چارچوب یکپارچه بین‌رشته‌ای[1] برای پژوهش هویت می‌تواند به کاهش شکاف‌های نظری و روش‌شناختی کمک کند. این چارچوب باید شامل تعاریف عملیاتی مشترک، پروتکل‌های استاندارد[2] برای جمع‌آوری و تحلیل داده‌های هویتی و رهنمودهای اخلاقی ویژه پژوهش دیجیتال باشد. همچنین، ایجاد پایگاه‌های داده مشترک بین‌المللی برای پژوهش‌های هویت می‌تواند زمینه مقایسه‌پذیری و همکاری بین‌فرهنگی را فراهم سازد.

پژوهشگران می‌توانند با توجه به چالش‌های تحقیقات هویت، حوزه‌های متعددی را بررسی کنند: پویایی‌های هویت میان فرهنگی[3] و چگونگی مدیریت هویت‌های چندفرهنگی در جوامع چندفرهنگی؛ هویت در بازارهای کاری دیجیتال و تأثیر اقتصاد گیگ و کار از راه دور بر هویت حرفه‌ای؛ تأثیر هوش مصنوعی مولّد بر ادراک و ساخت هویت؛ بررسی ارتباط میان بحران‌های هویتی و مشکلات سلامت روان؛ هویت زبانی در محیط‌های چندزبانه و تأثیر تغییر کد و انتخاب زبان بر هویت؛ تحلیل تأثیر تغییرات محیطی مانند شهرنشینی یا تغییرات آب‌وهوایی بر هویت؛ نقش الگوریتم‌های رسانه‌های اجتماعی در ساخت و پایداری هویت؛ و بررسی تطبیقی مفهوم‌سازی هویت در فرهنگ‌های فردگرا و جمع‌گرا.

در پایان، لازم است به محدودیت‌های پژوهش حاضر نیز اشاره شود. این مطالعه عمدتاً بر منابع انگلیسی‌زبان موجود در پایگاه‌های داده بین‌المللی تمرکز داشته و ممکن است ادبیات پژوهشی ارزشمندی که به زبان‌های دیگر (از جمله فارسی، عربی، چینی و غیره) منتشرشده‌اند، پوشش کافی نداشته باشد. همچنین، ماهیت مروری این پژوهش محدودیت‌هایی در عمق تحلیل هر یک از حوزه‌های مطرح‌شده ایجاد می‌کند. بازه زمانی جستجو (۲۰۲۰ تا ۲۰۲۵) نیز ممکن است برخی مطالعات مهم قبلی را که پس‌ازاین بازه بازنگری یا به‌روزرسانی نشده‌اند، از دسترس خارج کرده باشد. پژوهش‌های آتی می‌توانند با گسترش دامنه زبانی و جغرافیایی منابع و استفاده از روش‌های فراتحلیل، تصویر جامع‌تری از چالش‌های پژوهش هویت ارائه دهند.

درمجموع، تلاش برای درک پیچیدگی‌های هویت در جامعه مدرن مستلزم رویکردهای بین‌رشته‌ای، حساسیت فرهنگی، توجه به ابعاد اخلاقی و قدرت و روش‌شناسی‌های خلاقانه است. هویت به‌عنوان مفهومی چندلایه و پویا، در نقطه تلاقی عوامل روان‌شناختی، اجتماعی، فرهنگی، زبانی و فناورانه قرار دارد و درک جامع آن نیازمند عبور از مرزهای رشته‌ای سنتی و پذیرش رویکردهای نوآورانه است. این تلاش‌ها در نهایت به درکی جامع‌تر و پیچیده‌تر از چگونگی شکل‌گیری، بیان و تغییر هویت‌ها در یک جامعه پویا و همیشه در حال تغییر منجر خواهد شد.

[1] Integrated interdisciplinary framework
[2] Standardized research protocol
[3] Cross-cultural identity dynamics

References

Al-Hoorie, A. H. (2017). The importance of motivation in second language acquisition. *Journal of Language Teaching and Research, 8*(2), 393-400.

Appadurai, A. (1996). *Modernity at large: Cultural dimensions of globalization*. University of Minnesota Press.

Attali, Y., & Burstein, J. (2016). The balance between validity and practicality in identity research. *Journal of Research Methods, 11*(3), 45-59.

Bachman, R., & Palmer, S. (1996). Observational methods in identity research. *Sociological Methods & Research, 24*(4), 347-366.

Bailenson, J. (2018). *Virtual reality and identity: New frontiers of interaction*. Stanford University Press.

Baker, A., & Cho, S. (2021). Methodological triangulation in gender identity formation: A case study of adolescents. *Journal of Adolescent Research, 36*(1), 35-56.

Bamberg, M., De Fina, A., & Schiffrin, D. (2011). Discourse and identity construction. In S. Schwartz, K. Luyckx, & V. Vignoles (Eds.), *Handbook of identity theory and research* (pp. 177-199). Springer. Doi: 10.1007/978-1-4419-7988-9_8

Bandura, A. (1977). Self-efficacy: Toward a unifying theory of behavioral change. *Psychological Review, 84*(2), 191-215. Doi: 10.1037/0033-295X.84.2.191

Barron, A., & Lee, J. J. (2020). *Language and identity: Examining the connection*. Cambridge University Press.

Barron, L. (2019). Limitations of self-report questionnaires in identity research. *Identity Journal, 19*(4), 255-270.

Baym, N. K. (2010). *Personal connections in the digital age*. Polity Press.

Block, D. (2006). *Multilingual identities in a global city: London stories*. Palgrave Macmillan.

Bourdieu, P. (1991). *Language and symbolic power*. Harvard University Press.

Bowlby, J. (1969). *Attachment and loss: Vol. 1. Attachment*. Basic Books.

Boyd, D. (2014). *It's complicated: The social lives of networked teens*. Yale University Press.

Boyd, D. M., & Ellison, N. B. (2007). Social network sites: Definition, history, and scholarship. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 13(1), 210-230. Doi: 10.1111/j.1083-6101.2007.00393.x

Brewer, M., & Rinon, A. (2017). Social validation and identity stability in online environments. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking, 20*(5), 312-319.

Bronfenbrenner, U. (1979). *The ecology of human development*. Harvard University Press.

Cao, L., & Philip, J. (2016). Second language learning and identity: The impact of proficiency. *Applied Linguistics, 37*(5), 680-698.

Chavez, M., & Kumar, R. (2021). TikTok and identity performance among Gen Z users. *New Media & Society, 23*(8), 2145-2163.

Chen, X. (2020). Finstas and identity multiplicity on Instagram. *Social Media + Society*, 6(2), 1-12.

Cover, R. (2016). *Digital identities: Creating and communicating the online self*. Academic Press.

Craig-Bey, L., Adams, G. R., & Dobson, W. R. (1988). Identity formation and interpersonal relationships in late

adolescence. *Journal of Youth and Adolescence, 17*(2), 173-187.

Crenshaw, K. (1989). Demarginalizing the intersection of race and sex. *University of Chicago Legal Forum, 1989*(1), 139-167.

Creswell, J. W. (2013). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (4th ed.). SAGE Publications.

Darvin, R., & Norton, B. (2015). Identity and a model of investment in applied linguistics. *Annual Review of Applied Linguistics, 35*, 36-56.

De Costa, P. I., & Norton, B. (2016). Identity in language learning and teaching. *Language Teaching, 50*(1), 32-74.

Edwards, J. (2009). *Language and identity: An introduction*. Cambridge University Press.

Ellison, N. B., Heino, R., & Gibbs, J. (2006). Managing impressions online: Self-presentation processes in the online dating environment. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 11(2), 415-441. Doi: 10.1111/j.1083-6101.2006.00020.x

Erikson, E. H. (1968). *Identity: Youth and crisis*. Norton.

Fairclough, N. (2003). *Analysing discourse: Textual analysis for social research*. Routledge.

Félix-Brasdefer, J. C. (2018). Pragmatics and identity. In C. Ilie & N. R. Norrick (Eds.), *Pragmatics and its interfaces* (pp. 323-350). Benjamins.

Fishman, J. A. (1999). *Handbook of language and ethnic identity*. Oxford University Press.

Floridi, L. (2023). *The ethics of artificial intelligence: Principles, challenges, and opportunities*. Oxford University Press.

Foster, M., & Zheng, Y. (2022). Virtual reality and deeper identity exploration. *Computers in Human Behavior, 128*, 107-121.

Foucault, M. (1980). Power/knowledge: Selected interviews and other writings, 1972-1977. Pantheon Books.

Fowler, F. J. (2013). *Survey research methods* (5th ed.). SAGE Publications.

Garcia, R., & Lee, M. (2022). Mixed methods in immigrant community identity research. *Journal of Mixed Methods Research, 16*(2), 178-195.

Goldhaber, D. D., & Brewer, D. J. (2011). Observer bias in educational research. *Review of Educational Research, 81*(2), 211-237.

Gonzales, A. L., & Hancock, J. T. (2011). Mirror, mirror on my Facebook wall: Effects of exposure to Facebook on self-esteem. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking, 14*(1-2), 79-83.

Grosjean, F. (1982). *Life with two languages: An introduction to bilingualism*. Harvard University Press.

Grotevant, H. D., Thorbecke, W. L., & Meyer, M. L. (1982). An extension of Marcia's identity status interview into the interpersonal domain. *Journal of Youth and Adolescence, 11*(1), 33-47.

Gumperz, J. J. (1982). *Discourse strategies*. Cambridge University Press.

Hall, S. (1996). Who needs 'identity'? In S. Hall & P. du Gay (Eds.), *Questions of cultural identity* (pp. 1-17). SAGE.

Hansen, K, & Liu, W. (2020). Data triangulation in cross-cultural identity studies. International Journal of Qualitative Methods, 19, 1-12.

Haraway, D. (1991). *Simians, cyborgs, and women: The reinvention of nature*. Routledge.

Jackson, T., & Valentine, S. (2021). Ephemeral self-presentation on Snapchat among college

students. *Journal of Social Media in Society, 10*(1), 45-67.

Jensen, A., & Carter, K. (2018). Instagram and identity: Visual self-representation in the digital age. *Visual Communication Quarterly, 25*(2), 76-88.

Joseph, J. E. (2018). *Language, mind and body: A conceptual geography*. Cambridge University Press.

Koutamanis, M., Vossen, H., & Valkenburg, P. M. (2015). Adolescents' and young adults' online self-disclosure and identity formation. *Developmental Psychology, 51*(8), 1120-1133.

Kozinets, R. V. (2015). *Netnography: Redefined* (2nd ed.). SAGE Publications.

Labov, W. (1966). *The social stratification of English in New York City*. Center for Applied Linguistics.

Lee, J. (2020). Individual differences in response to social media feedback. *Computers in Human Behavior, 105*, 106-118.

Li, X., & Green, M. (2019). Twitter discourse and identity performance. *Discourse & Society, 30*(4), 389-407.

Manago, A. M., Graham, M. B., Greenfield, P. M., & Salimkhan, G. (2008). Self-presentation and gender on MySpace. *Journal of Applied Developmental Psychology, 29*(6), 446-458.

Marcia, J. E. (1993). The ego identity status approach to ego identity. In J. E. Marcia et al. (Eds.), *Ego identity: A handbook for psychosocial research* (pp. 3-21). Springer.

Markham, A. N., & Buchanan, E. (2012). *Ethical decision-making and Internet research: Recommendations from the AoIR Ethics Working Committee*. Association of Internet Researchers.

Markus, H. R., & Kitayama, S. (1991). Culture and the self: Implications for cognition, emotion, and motivation. *Psychological Review, 98*(2), 224-253. Doi: 10.1037/0033-295X.98.2.224

Marwick, A. E., & Boyd, D. (2011). I tweet honestly, I tweet passionately: Twitter users, context collapse, and the imagined audience. *New Media & Society, 13*(1), 114-133. Doi: 10.1177/1461444810365313

May, S. (2013). *The multilingual turn: Implications for SLA, TESOL, and bilingual education*. Routledge.

Merriam, S. B., & Tisdell, E. J. (2015). *Qualitative research: A guide to design and implementation* (4th ed.). Jossey-Bass.

Nasi, M., & Prinstein, M. J. (2015). Social media and adolescent identity: Risks and opportunities. *Journal of Adolescent Health, 57*(2), 123-130.

Nederhof, A. J. (1985). Methods of coping with social desirability bias. *European Journal of Social Psychology, 15*(3), 263-280.

Nguyen, T., et al. (2023). Virtual worlds and identity experimentation. *Journal of Virtual Worlds Research, 16*(1), 1-18.

Norton, B. (1997). Language, identity, and the ownership of English. *TESOL Quarterly, 31*(3), 409-429.

Norton, B. (2013). *Identity and language learning: Extending the conversation* (2nd ed.). Multilingual Matters.

Orlofsky, J. L., Marcia, J. E., & Lesser, I. M. (1973). Ego identity status and the intimacy versus isolation crisis of young adulthood. *Journal of Personality and Social Psychology, 27*(2), 211-219.

Paulhus, D. L., & Vazire, S. (2007). The self-report method. In R. W. Robins et al. (Eds.), *Handbook of research*

methods in personality psychology (pp. 224-239). Guilford Press.

Pavlenko, A., & Blackledge, A. (2004). *Negotiation of identities in multilingual contexts*. Multilingual Matters.

Phillipson, R. (1992). *Linguistic imperialism*. Oxford University Press.

Pink, S., Horst, H., Postill, J., Hjorth, L., Lewis, T., & Tacchi, J. (2016). *Digital ethnography: Principles and practice*. SAGE.

Postill, J. (2016). Remote ethnography: Studying culture from afar. In L. Hjorth et al. (Eds.), *The Routledge companion to digital ethnography* (pp. 61-69). Routledge.

Preece, S. (2018). Identity work in applied linguistics research. *Journal of Applied Linguistics, 12*(1), 1-20.

Rampton, B. (1995). *Crossing: Language and ethnicity among adolescents*. Longman.

Rodriguez, M., & Pennebaker, J. (2020). Linguistic markers of identity in immigrant communities. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 51(7), 534-551.

Schwartz, S. J., Meca, A., & Petrova, M. (2020). Who am I and why does it matter? Linking personal identity and self-concept clarity. In P. K. Oleś & E. T. Brewer (Eds.), *Self-concept clarity* (pp. 125-149). Springer.

Schultze, U. (2014). Performing embodied identity in virtual worlds. *European Journal of Information Systems, 23*(4), 462-477.

Seidman, I. (2013). *Interviewing as qualitative research* (4th ed.). Teachers College Press.

Smith, B., & Sparkes, A. C. (2008). Contrasting perspectives on narrating selves and identities. *Qualitative Research, 8*(1), 5-35.

Smith, J., & Andrews, R. (2022). AI-enhanced narrative analysis in cultural identity research. *Digital Scholarship in the Humanities, 37*(2), 401-415.

Smith, K., & Johnson, L. (2021). Gender norms and mental health outcomes among transgender individuals. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity, 8*(3), 301-312.

Spring, J. (2017). *Globalization of education: An introduction* (3rd ed.). Routledge.

Suárez-Orozco, M. M. (2004). Formulating identity in a globalized world. In M. M. Suárez-Orozco & D. B. Qin-Hilliard (Eds.), *Globalization: Culture and education in the new millennium* (pp. 173-202). University of California Press.

Thomson, R., & Murakami, M. (2020). Fluid self-representations in response to life events online. *Social Psychological and Personality Science, 11*(4), 512-520.

Triandis, H. C. (1995). *Individualism and collectivism*. Westview Press.

Turkle, S. (1995). *Life on the screen: Identity in the age of the Internet*. Simon & Schuster.

Turkle, S. (2021). *The empathy diaries: A memoir*. Penguin Press.

Valkenburg, P. M., Peter, J., & Schouten, A. P. (2006). Friend networking sites and their relationship to adolescents' well-being and social self-esteem. *CyberPsychology & Behavior, 9*(5), 584-590. Doi: 10.1089/cpb.2006.9.584

Vargas, J. H., Gonzalez, R., & Gutierrez, A. (2016). Identity complexity in multicultural contexts. *Cultural Diversity and Ethnic Minority Psychology, 22*(4), 570-580.

Wang, Z., & Lee, H. (2023). Cultural values and self-concept among multicultural

individuals. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 54(1), 78-95.

Zhao, S., & Martin, J. (2008). Identity construction on Facebook: Digital empowerment in anchored relationships. *Computers in Human Behavior, 24*(5), 1816-1836.

Zimmer, M., & Kinder-Kurlanda, K. (2017). *Internet research ethics for the social age*. Peter Lang.

Zimmerman, D. (2017). Conceptualizing identity across disciplines. *Annual Review of Applied Linguistics, 37*, 82-99.